

legacy of N. Kolessa stands from the standpoint of professional understanding of folk art, combining the folk-song tradition with modern stylistic experiments. The pedagogical repertoire, including instrumental works of the composer, is revealed, the methodical methods of their study are defined.

In the article, the figure of N. Kolessa is presented in the context of the national performing-choral tradition, as well as opera-symphonic practice. The pedagogical principles of M. Kolessa as the founder of his own conducting school are analyzed. The methodological foundations of the use of the composer's pedagogical heritage are revealed both through the study of his theoretical works and textbooks, as well as through the comprehension of his own experience.

The creative rethinking of Ukrainian folklore by M. Kolessa was clearly manifested in his piano heritage, which became the decoration of the educational and concert repertoire of future musicians and teachers. The composer's original way of thinking and the originality of his genre-stylistic devices are characteristic of piano preludes written at different times. The principle of universality of conductor training, expressed by N. Colessus, opens up new opportunities for choir conductors to expand the range of their own professional capabilities in the field of orchestral conducting, and musical and pedagogical institutions can boldly introduce the new qualification of a symphony orchestra conductor in the training of undergraduates.

Keywords: creative heritage, conductor's school, N. Kolessa's pedagogical activity.

DOI: <https://doi.org/10.31392/NZ-npu-142.2019.26>

УДК 378.147.091.33-027.22:004

Трифонов О. М.

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ РОЗВИТКУ ІНФОРМАЦІЙНО-ЦИФРОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Стаття присвячена проблемі окреслення концептуальних засад розвитку інформаційно-цифрової компетентності майбутніх фахівців комп'ютерних технологій. Дане дослідження набуло особливої актуальності в умовах цифровізації освіти. Встановлено, що за даного стану розвитку суспільства особливої ваги набуває фактор систематизації інформації, представленої у цифровому форматі. Узагальнюючи досвід електронізації освітнього процесу в інших державах, визначено концепцію електронізації та цифровізації освітнього процесу. Виходячи з сучасного розуміння науково-технічного прогресу, системна автоматизація викликала підготовку фахівця нового типу з якісно вищим рівнем професійної підготовки. Такий підхід передбачає перехід від екстенсивних до інтенсивних методів навчання фізики і технічних дисциплін на базі інформаційно-цифрових технологій. На основі проведеного аналізу розробили модель засад формування методичної системи розвитку інформаційно-цифрової компетентності майбутніх фахівців комп'ютерних технологій у навчанні фізики і технічних дисциплін.

У статті окреслено концептуальні засади розвитку інформаційно-цифрової компетентності майбутніх фахівців комп'ютерних технологій.

Для досягнення поставленої мети були використані такі методи: аналіз теоретичних джерел із проблеми розвитку компетентностей, вивчення й узагальнення передового педагогічного досвіду. Визначені компоненти та модель є підґрунтям створення структури і змісту професійної підготовки майбутнього фахівця спеціальності "Професійна освіта (Комп'ютерні технології)". Дотримання окреслених засад забезпечує вибір оптимальних форм,

методів і засобів навчання, а також змісту фізики та технічних дисциплін при підготовці майбутніх фахівців комп'ютерних технологій для розвитку їхньої інформаційно-цифрової компетентності.

Ключові слова: концептуальні засади, інформаційно-цифрова компетентність, методика навчання, фізика і технічні дисципліни, цифровізація, майбутні фахівці комп'ютерних технологій.

Національна стратегія розвитку освіти в Україні на 2012–2021 роки схваленої Указом Президента України від 25.06.2013 № 344/2013 зазначає, що “розбудова національної системи освіти в сучасних умовах із урахуванням кардинальних змін у всіх сферах суспільного життя, історичних викликів ХХІ ст. вимагає критичного осмислення досягнутого і зосередження зусиль та ресурсів на розв’язанні найбільш гострих проблем, які стримують розвиток, не дають можливості забезпечити нову якість освіти, адекватну нинішній історичній епосі” [6, с. 7].

До невідкладних завдань віднесено [6]: “Пріоритетом розвитку освіти є впровадження сучасних ІКТ, що забезпечують удосконалення освітнього процесу, доступність та ефективність освіти, підготовку молодого покоління до життєдіяльності в інформаційному суспільстві; <...> повільне здійснення гуманізації, екологізації та інформатизації системи освіти, впровадження в освітній процес інноваційних та ІКТ; <...> визначення професій, спеціальностей та кваліфікацій з підготовки фахівців для сфери ІКТ; <...> забезпечення створення умов для розвитку індустрії сучасних засобів навчання (навчально-методичних, електронних, технічних, інформаційно-комунікаційних тощо)” та ін.

Методологія еволюції процесу розвитку інформаційно-цифрової компетентності (ІЦК) майбутніх фахівців комп'ютерних технологій (КТ) у навчанні фізики та технічних дисциплін (ФТД) [11] полягає у структурно-логічному аналізі процесів, які є характерними для першого десятиліття ХХІ ст., зокрема, становлення та розвиток техногенно-інформаційного суспільства. Під *техногенно-інформаційним суспільством* ми розуміємо суспільство, в якому одночасно стрімкими темпами розвиваються наука, техніка, технології, засоби отримання, зберігання та передачі інформації. При цьому в останні роки способи передачі інформації все більше і більше носять цифровий формат. Окреслені тенденції ставлять нові вимоги до надання освітніх послуг суб'єктам навчання, адже освіта має працювати на випередження, відповідати тенденціям розвитку суспільства в майбутньому та забезпечувати реалізацію ідей сталого розвитку.

У Концепції розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018–2020 роки схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів від 17.01.2018 № 67-р [4] визначаються основними напрямки вже цифровізації освіти:

– створення освітянських ресурсів і цифрових платформ з підтримкою інтерактивного та мультимедійного контенту для загального доступу закладів освіти та учнів, зокрема інструментів автоматизації головних процесів роботи закладів освіти;

– розроблення та впровадження інноваційних комп'ютерних, мультимедійних та комп'ютерно орієнтованих засобів навчання та обладнання для створення цифрового освітнього середовища (мультимедійні класи, науково-дослідних STEM-центрів лабораторії, інклюзивні класи, класи

змішаного навчання);

– організація широкосмугового доступу суб'єктів навчання до Інтернету в навчальних класах та аудиторіях у закладах освіти всіх рівнів;

– розвиток дистанційної форми освіти з використанням когнітивних та мультимедійних технологій та ін.

Виходячи з вказаних документів перед педагогічними закладами вищої освіти (ЗВО) постало завдання розвитку в майбутніх фахівців комп'ютерних технологій ІЦК.

Метою статті є окреслення концептуальних засад розвитку інформаційно-цифрової компетентності майбутніх фахівців комп'ютерних технологій.

Для досягнення поставленої мети були використані **методи**: аналіз теоретичних джерел із проблеми розвитку компетентностей, вивчення й узагальнення передового педагогічного досвіду.

Проведений нами аналіз [11] показав, що в науковій спільноті є розуміння необхідності формування та розвитку у підростаючого покоління компетентностей, які б відповідали запитам техногенно-інформаційного суспільства, при цьому єдиного трактування структури, змісту та концептуальних засад поки що не здійснено.

Питанню, що пов'язане з окресленням і тлумаченням понять інформаційної, інформативної, інформаційно-комунікаційної, цифрової та інформаційно-цифрової компетентності, присвятили дослідження: В. Ю. Биков, П. В. Беспалов, Н. І. Гендіна, О. О. Гриценчук, С. О. Дружилова, М. І. Жалдак, І. В. Іванюк, Н. І. Колкова, В. В. Котенко, О. Є. Кравчина, М. П. Лещенко, І. Д. Малицька, Н. В. Морзе, В. Мидоро, Н. Х. Насирова, О. В. Овчарук, І. Л. Перестороніна, І. Л. Скіпор, Є. М. Смирнова-Трибульська, Л. Г. Собко, Н. В. Сороко, О. М. Спірін, Л. І. Тимчук, А. В. Хуторський та ін. (інформаційно-комунікаційна компетентність); С. Г. Литвинова, Ю. С. Рамський (інформатична та інформаційно-комунікаційна); К. В. Власенко, І. В. Сітак, О. О. Чумак (інформатична); С. С. Зелінський (інформативна); С. М. Амеліна, Р. О. Тарасенко (інформаційна).

Узагальнюючи основні ідеї дослідників ми прийшли до висновку, що під ІК-компетентністю розуміється здатність інженера-педагога здійснювати інформаційну діяльність:

– уміти створювати, збирати, обробляти, передавати інформаційні ресурси, з метою інформаційно-методичного забезпечення навчальної діяльності;

– оцінювати електронні видання освітнього в мережі;

– організовувати інформаційну взаємодію між учасниками освітнього процесу.

Початок ХХІ ст. характерний впровадженням ІКТ в освітній процес, де інформаційно-комунікаційній компетентності надавалося провідне значення, а проблемою її визначення займалися провідні науковці в галузі ІКТ.

Нині світове суспільство переходить у цифрову еру, цілком пов'язане з тими нововведеннями техніки [5; 9]. Традиційні технології та пристрої вдосконалюються та отримують новий функціонал. Масиви інформації поступово переходять з локальних носіїв у "хмару", а доступ до всесвітньої

мережі Інтернет дає можливість опрацювати та отримати актуальні дані у будь-який час.

Ще у 2006 р. Європейська комісія визнала перспективність саме *цифрової компетентності*, як однією з ключових у контексті навчання впродовж життя. Вона розглядалася як здатність упевнено, критично і творчо використовувати ІКТ для досягнення цілей, що належать до галузі роботи, зайнятості, навчання, дозвілля, включення та участі у житті суспільства [7, с. 9; 12, с. 1].

На нашу думку, ототожнювати інформаційно-комунікативну і інформаційно-цифрову компетентності не можна. Адже, комунікативна складова вказує на здатність спілкування, а цифрова на засоби (зокрема цифрові) для забезпечення обміну інформацією.

Особливістю роботи з інформацією у цифровому форматі є те, що, як правило, суб'єкти навчання не осягають весь інформаційний ресурс загалом, а тому неможливо скористатися особливостями візуального запам'ятовування зовнішнього вигляду джерела інформації. Тому при пошуці джерела інформації за зовнішніми ознаками доводиться все частіше відмовлятися і переходити до використання нових методів пошуку інформації. За цих умов важливого значення набуває фактор *систематизації* інформації представленої у цифровому форматі:

- можливість пошуку інформації за ключовими словами;
- логічність розміщення файлів у папках;
- логічність побудови рубрик на сайтах.

Такий підхід значно прискорює процес пошуку інформації, забезпечує максимальний доступ до всього інформаційного масиву, що затребуваний користувачем.

У перші десятиліття ХХІ ст. парадигма – освіта на все життя, еволюціонує в парадигму – навчання продовж усього життя. Відповідно технології в освіті (сукупність методів, засобів впливу на знання одержання знань) стають ядром освітнього процесу і забезпечують створення нового інформаційного продукту, що дозволяє формувати знання, вміння та навички для безпосереднього вирішення життєвих проблем глобалізованого суспільства. В основі такої тенденції лежить концепція електронізації освітнього процесу – e-Learning. Тому мова вже йде не про вивчення таких технологій і концепцій, а про використання, застосування їх у практичній діяльності освітян, тобто перехід від ІКТ до комп'ютерних, цифрових технологій. Узагальнюючи досвід електронізації освітнього процесу в інших державах [1; 2; 8] ми приходимо до висновку, що *концепція електронізації та цифровізації* має базуватися на різних основах, зміст яких полягає у наступному:

- освітнє середовище закладів освіти забезпечене вільним доступом до інформаційних та цифрових технологій;
- науково-педагогічні кадри та інженерний обслуговуючий персонал ЗВО мають доступ до ІЦ технологій і підготовлені до використання цифрової техніки;
- студенти мають базову теоретичну і практичну підготовку в галузі інформаційних, цифрових та комп'ютерних технологій;
- створена ситуація дидактичної готовності переходу до використання наступного покоління інформаційних, цифрових та комп'ютерних технологій;
- створена методика трансформації електронної цифрової інформації та

сіткової складової до освітнього процесу;

– психологічні та спеціальні дослідження показали, що в системі комунікацій “людина – людина” вербальна складова досягає 35%, а невербальна – 65%. У цьому випадку словесними методами навчання передається зміст інформації, тоді коли за невербальних методів передається відношення інформатора до змісту інформації. Тоді створюється надлишок комунікативних відношень між суб’єктами навчання. В результаті полегшується як прийом інформації, так і розвиток пам’яті та позалогічного розуміння, що пов’язано з біосоціальною еволюцією майбутніх фахівців [3]. Таким чином, інформаційна надмірність комунікативних відносин у системі “людина – машина” значно звужена, що є її недоліком.

За цих умов актуальною є проблема формування методичної системи розвитку ІЦК майбутніх фахівців КТ у навчанні ФТД.

Виходячи з сучасного розуміння науково-технічного прогресу інтегративність викликана прискореним злиттям наукового і технічного прогресу, коли наука швидко перетворюється у безпосередню виробничу силу, а відповідно це стосується і навчального змісту ФТД. Системна автоматизація викликала підготовку фахівця нового типу з якісно вищим рівнем професійної підготовки та мислення, здатного освоювати робототехніку, мехатроніку, STEM-освіту, упроваджувати інноваційність. Такий підхід передбачає перехід від екстенсивних до інтенсивних методів навчання ФТД на базі ІЦ технологій.

Поділяючи думку Р. О. Тарасенка [10], що концептуальні засади формування інформаційної компетентності ґрунтуються на філософських положеннях теорії пізнання, діяльнісній теорії навчання, наукових ідеях компетентнісного, діяльнісного й системного підходів та на основі проведеного нами аналізу ми розробили *модель засад формування методичної системи розвитку ІЦК майбутніх фахівців КТ у навчанні ФТД* (рис. 1), що включає наступні положення:

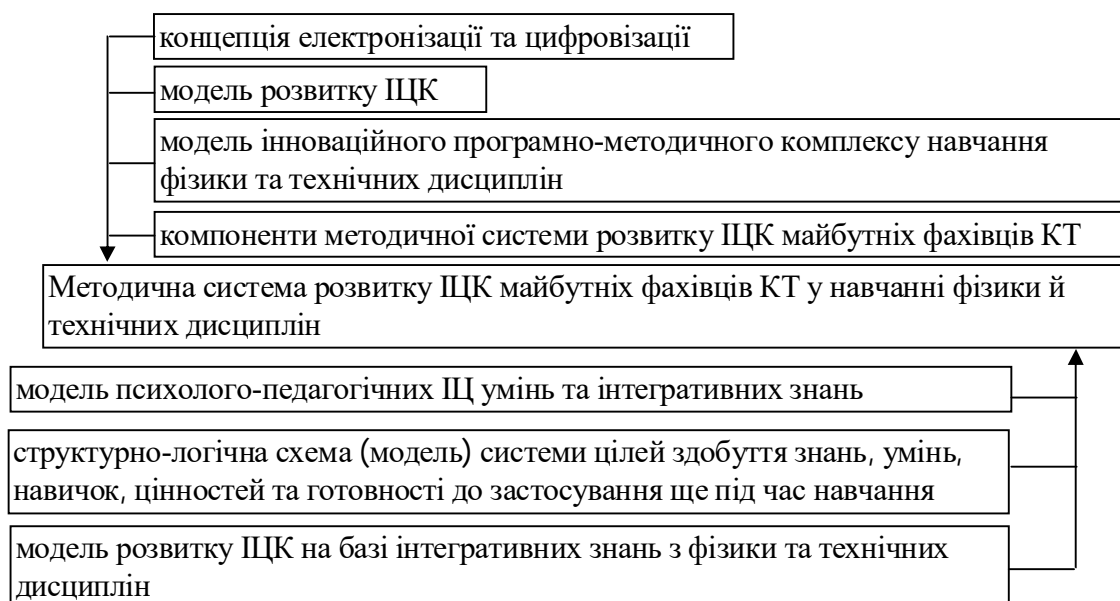

Рис. 1. Загальна структура формування методичної системи розвитку ІЦК майбутніх фахівців КТ у навчанні ФТД

1. Інформаційно-цифрова технологія являє собою сукупність високотехнологічного комплексу освітніх послуг, що надається майбутнім фахівцям КТ на базі інформаційно-освітнього середовища та методики їх аудиторної та дистанційної освітньої діяльності;

2. Основою педагогічного процесу є формування потреб у самоосвіті засобами навчання методології самостійної роботи в інформаційно-освітньому середовищі, доля якого в освітній діяльності суб'єктів навчання зростає.

3. Інформаційно-освітнє середовище має базуватися на:

– технологіях: комп'ютерній, мультимедійній, інформаційній, цифровій, які є засобами, а не метою освітнього процесу і відіграють інтегративну роль середовища;

– аналізі: дидактичних особливостей технічних засобів;

– оцінці: педагогічних властивостей технічних засобів;

– узагальненні розвитку інноваційної компоненти освітнього процесу дистанційного навчання та навчально-методичного комплексу фізико-технічної освіти;

– особливостях розвитку і вирішенні очної освіти за зменшення аудиторного навантаження на студентів.

4. В умовах переходу суспільства від енергетичних до ІЦ технологій створюється штучне інформаційне середовище і формується нова комунікаційна освітня взаємодія студент – машина (технічні засоби навчання та штучне середовище навчання – вербальні комунікації), яка має доповнитися компонентом, який забезпечує навчально-виховні функції освітнього процесу – невербальні засоби спілкування.

5. Мультимедійні КТ базуються на створенні інтелектуальних освітніх інформаційних ресурсів, що в повній мірі враховують гуманітарну складову комунікацій з підвищеною надмірністю, чим забезпечується ефективність освітнього процесу.

6. КТ навчання ФТД за збільшення долі самостійної пізнавальної роботи студентів викликають психологічні комунікаційні перепони, що долаються шляхом врахування: технологічних і методичних похибок каналів передачі інформації; семантики відмінностей у системах позначень; відповідності складності інформації освітнім стереотипам навчальних предметів; приведення змісту і стилю навчальної інформації до рівня розвитку суб'єктів навчання.

Висновки. Визначені компоненти та модель є підґрунтям створення структури і змісту професійної підготовки майбутнього фахівця спеціальності “Професійна освіта (Комп'ютерні технології)”. Дотримання окреслених засад забезпечує вибір оптимальних форм, методів і засобів навчання, а також змісту фізики та технічних дисциплін при підготовці майбутніх фахівців комп'ютерних технологій для розвитку їхньої інформаційно-цифрової компетентності.

Перспективним є продовження дослідження щодо розробки матеріалів, що забезпечать самостійну пізнавальну діяльність студентів спеціальності “Професійна освіта (Комп'ютерні технології)” при навчанні ФТД з метою розвитку ІЦК.

Використана література:

1. Бендес Ю. П., Сергієнко В. П., Сиротюк В. Д. Теоретико-методичні засади навчання фізики майбутніх фахівців ІТ галузі з використанням інноваційних технологій: монографія. Київ: Грін Д.С., 2017. 413 с.
2. Беспалько В.П. Слагаемые педагогической технологии. Москва: Педагогика, 1989. 192 с.
3. Дольник В.Р. Непослушное дитя биосферы. Москва: Педагогика-Пресс, 1994. 208 с.
4. Концепція розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018 – 2020 роки: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 17 січня 2018 р. № 67-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/67-2018-%D1%80/ed20180117#n23> (дата звернення: 27.01.2019).
5. Мартинюк О.О. STEM-технології як засіб формування інформаційно-цифрової компетентності вчителів та учнів. *Зб. наук. пр. Кам'янець-Подільського нац. ун-ту імені Івана Огієнка. Серія педагогічна*. Кам'янець-Подільський, 2018. Вип. 24: STEM-інтеграція як важлива передумова управління результативністю та якістю фізичної освіти. С. 18-22.
6. Національна стратегія розвитку освіти в Україні на 2012–2021 роки: схвал. Указом Президента України від 25 червня 2013 р. № 344/2013. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/344/2013> (дата звернення: 01.02.2019).
7. Оцінювання інформаційно-комунікаційної компетентності учнів та педагогів в умовах євроінтеграційних процесів в освіті: посібник / Биков В.Ю., Овчарук О.В., та ін. Київ: Педагогічна думка, 2017. 160 с.
8. Педагогика: педагогические теории, системы, технологии: учебник для студ. высш. и сред. пед. учеб. заведений. Изд. 4-е испр. / С. А. Смирнов, И. Б. Котова, Е. Н. Шиянов и др.; под ред. С. А. Смирнова. Москва: Академия, 2001. 512 с.
9. Садовий М. І. Сучасна фізична картина світу: [навч. пос. для студ. пед. вищ. навч. закл.] / М. І. Садовий, О. М. Трифонова. – Кіровоград: ПП "ЦОП "Авангард", 2016. – 180 с.
10. Тарасенко Р. О. Концептуальні засади формування інформаційної компетентності майбутніх перекладачів для аграрної галузі. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*. 2014. Вип. 34. С. 334-340. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pfto_2014_34_49 (дата звернення: 08.06.2019).
11. Трифонова О.М. Інформаційно-цифрова компетентність: зарубіжний та вітчизняний досвід. *Наукові записки. Серія: Педагогічні науки (ЦДПУ ім. В. Винниченка)*. Кропивницький, 2018. Вип. 173, ч. II. С. 221-225.
12. Ferrari A. Digital Competence in Practice: An Analysis of Frameworks. – European Commission Joint Research Center. Institute of Prospective Technologies Studies.: European Union, 2012. 92 p.

References:

- [1] Bendes, Yu. P., Serhiienko, V. P., Syrotiuk, V. D. (2017). *Teoretyko-metodychni zasady navchannia fizyky maibutnikh fakhivtsiv IT haluzi z vykorystanniam innovatsiinykh tekhnolohii: monohrafiia*. Kyiv: Hrin D.S., 413 s.
- [2] Bepalko, V. P. (1989). *Slahaemye pedahohycheskoi tekhnolohyy*. Moskva: Pedahohyka, 192 s.
- [3] Dolnyk V. R. (1994). *Neposlushnoe dytia byosferы*. Moskva: Pedahohyka-Press, 208 s.
- [4] Kontseptsiia rozvytku tsyvrovoi ekonomiky ta suspilstva Ukrainy na 2018 – 2020 roky: Rozporiadzhennia Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 17 sichnia 2018 r. № 67-r. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/67-2018-%D1%80/ed20180117#n23> (data zvernennia: 27.01.2019).
- [5] Martyniuk, O. O. (2018). STEM-tekhnohii yak zasib formuvannia informatsiino-tsyvrovoi kompetentnosti vchyteliv ta uchniv. *Zb. nauk. pr. Kamianets-Podilskoho nats. un-tu imeni Ivana Ohienka. Seriiia pedahohichna*. Kamianets-Podilskyi, Vyp. 24: STEM-intehratsiia yak vazhlyva predumova upravlinnia rezultatyvnistiu ta yakistiu fizychnoi osvity. S. 18-22.
- [6] Natsionalna stratehiia rozvytku osvity v Ukraini na 2012–2021 roky: skhval. Ukazom Prezydenta Ukrainy vid 25 chervnia 2013 r. № 344/2013. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/344/2013> (data zvernennia: 01.02.2019).
- [7] Otsiniuvannia informatsiino-komunikatsiinoi kompetentnosti uchniv ta pedahohiv v umovakh yevrointehratsiinykh protsesiv v osviti: posibnyk / V. lu. Bykov, O. V. Ovcharuk ta in. Kyiv: Pedahohichna dumka, 2017. 160 s.

- [8] Pedahohyka: pedahohycheskye teoryy, systemy, tekhnolohyy: uchebnyk dlia stud. vyssh. y sred. ped. ucheb. zavedenyi. Yzd. 4-e yspr. / S. A. Smyrnov, Y. B. Kotova, E.N. Shyianov y dr. ; pod red. S. A. Smyrnova. Moskva : Akademyia, 2001. 512 s.
- [9] Sadovyi, M. I. (2016). Suchasna fizychna kartyna svitu: [navch. pos. dlia stud. ped. vyshch. navch. zakl.] / M. I. Sadovyi, O. M. Tryfonova. – Kirovohrad : PP "TsOP "Avanhard", 180 s.
- [10] Tarasenko, R. O. (2014). Kontseptualni zasady formuvannia informatsiinoi kompetentnosti maibutnikh perekkladachiv dlia ahrarnoi haluzi. Pedahohika formuvannia tvorchoi osobystosti u vyshchii i zahalnoosvitnii shkolakh. Vyp. 34. S. 334-340. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pfto_2014_34_49 (data zvernennia: 08.06.2019).
- [11] Tryfonova, O. M. (2018). Informatsiino-tsyfrova kompetentnist: zarubizhnyi ta vitchyzniani dosvid. Naukovi zapysky. Seriia: Pedahohichni nauky (TsDPU im. V. Vynnychenka). Kropyvnytskyi, Vyp. 173, ch. II. S. 221-225.
- [12] Ferrari, A. Digital Competence in Practice: An Analysis of Frameworks. – Euaropean Commission Joint Research Center. Institute of Prospective Tdechnologies Studies.: European Union, 2012. 92 p.

ТРИФОНОВА Е. М. Концептуальные основы развития информационно-цифровой компетентности будущих специалистов компьютерных технологий.

Статья посвящена проблеме определения концептуальных основ развития информационно-цифровой компетентности будущих специалистов компьютерных технологий. Данное исследование приобрело особую актуальность в условиях цифровизации образования. Установлено, что при данном состоянии развития общества особое значение приобретает фактор систематизации информации, представленной в цифровом формате. Обобщая опыт электронизации образовательного процесса в других государствах, определена концепция электронизации и цифровизации образовательного процесса. Исходя из современного понимания научно-технического прогресса системная автоматизация вызвала подготовку специалиста нового типа с качественно более высоким уровнем профессиональной подготовки. Такой подход предполагает переход от экстенсивных к интенсивным методам обучения физике и техническим дисциплинам на базе информационно-цифровых технологий. На основе проведенного анализа разработана модель основ формирования методической системы развития информационно-цифровой компетентности будущих специалистов компьютерных технологий в обучении физике и техническим дисциплинам.

В статье определены концептуальные основы развития информационно-цифровой компетентности будущих специалистов компьютерных технологий. Для достижения поставленной цели были использованы следующие методы: анализ теоретических источников по проблеме развития компетентностей, изучение и обобщение передового педагогического опыта. Определенные компоненты и модель являются основой создания структуры и содержания профессиональной подготовки будущего специалиста специальности "Профессиональное образование (Компьютерные технологии)". Соблюдение указанных принципов обеспечивает выбор оптимальных форм, методов и средств обучения, а также содержания физики и технических дисциплин при подготовке будущих специалистов компьютерных технологий для развития их информационно-цифровой компетентности.

Ключевые слова: *концептуальные основы, информационно-цифровая компетентность, методика обучения, физика и технические дисциплины, цифровизация, будущие специалисты компьютерных технологий.*

TRYFONOVA O. M. Conceptual basis of development of information and digital competence of future specialists of computer technologies.

The article is devoted to the problem of outlining the conceptual foundations of the development of information and digital competence of future specialists in computer technology. This study has become especially relevant in the digitalization of education. It is established that for this state of development of society, the factor of systematization of information presented in a digital format becomes a special weight. Summarizing the experience of electronizing the educational process in other states, the concept of electronization and digitalization of the educational process is defined.

Based on the modern understanding of scientific and technological progress, systemic automation caused the training of a specialist of a new type with a qualitatively higher level of professional training. This approach involves the transition from extensive to intensive methods of teaching physics and technical disciplines on the basis of information and digital technologies. On the basis of the conducted analysis, a model of principles for the formation of a methodical system for the development of information and digital competence of future computer technology specialists in the teaching of physics and technical disciplines has been developed.

The article defines the conceptual framework for the development of information and digital competence of future computer technology specialists. To achieve this goal, the following methods were used: analysis of theoretical sources on the problem of developing competencies, studying and generalizing advanced pedagogical experience. Certain components and a model are the basis for creating the structure and content of professional training of a future specialist in the specialty "Vocational Education (Computer Technology)". Compliance with these principles ensures the selection of optimal forms, methods and teaching aids, as well as the content of physics and technical disciplines in the preparation of future computer technology specialists for the development of their digital information competence.

Keywords: conceptual foundations, information and digital competency, teaching methods, physics and technical disciplines, digitalization, future specialists of computer technologies.

DOI: <https://doi.org/10.31392/NZ-npu-142.2019.27>

УДК 373.2.064.1

Феднова І. М.

ОСОБЛИВОСТІ ПРОСВІТНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВИХОВАТЕЛЯ ЗАКЛАДУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

У статті розглянуто особливості просвітницької діяльності вихователя закладу дошкільної освіти. Уточнено суть концептуального поняття "просвітницька діяльність". Виокремлено основні риси просвітництва як суспільної течії – альтруїзм та доступність подання й комфортність отримання інформації суб'єктами взаємодії. Визначено аспекти просвітницької діяльності, її різні форми, через які відбувається надання інформації населенню, принципи організації просвітницької діяльності. Визначено мету просвітницької діяльності закладу дошкільної освіти – підвищення культури батьків та надання допомоги у вихованні дітей. Виокремлено й схарактеризовано основні форми реалізації просвітницької діяльності у закладах дошкільної освіти, найбільш ефективними з яких визначено застосування інформаційного інтернет-простору та залучення батьків до інтерактивної діяльності у святкових тематичних заходах.

Для комфортного розвитку дитини у двох додаткових системах – домашній та ЗДО – існує потреба організації просвітницько-консультативної діяльності ЗДО (закладів дошкільної освіти) для батьків дошкільнят, метою якої має стати ознайомлення дорослих з елементарними знаннями про особливості вікового розвитку дитини; надання їм допомоги у вирішенні особистих цілей щодо виховання нащадків, що призведе до узгодженості виховних впливів обох систем.

У статті уточнюється поняття "просвітницька діяльність"; визначено основні риси просвітницької діяльності як суспільної течії; виокремлено її основні функції; визначено мету, особливості організації, форм та методів реалізації просвітницької діяльності у закладах